

Guía para el ejercicio de protección de datos personales en lenguas indígenas

Otomí Hñañhu

Tui th ena t ote 1

Tebeä ne hanja dä za dä tote na rä ntadi gá nsu gá thuuhu njäise? Yä ntadi gá nsupä thuuhu njäisegeuyä mpepi nu ä hanjä yä jäi dä za dä mets i rá ntepi dä

za dä hyandi, dä pati, dä yopä pati, dä hñaki ha numuhina dä maa ge hingä geä hanjä dä jumpä yá thuuhu njä isenuä ote yä tsutui. Rä nsupäthuuhu njäisegeä na rä ntepis e, hange nuä rá ntote hons edä za dä yoteä rä jäiä rá meti ha nu muhina, ma na hanja dä za, nuä too dä potäbabí majuáni. Nuna ntote, hutsini ha rä kohitsutui ä gatho gá nsupä thuuhu njäisehanja dä tadi ngeä pe tsí te dä m etsi há ge fädibi nguä yä tadi gá ntepi, gehni t embiARCO. Nuuyä ntadi ARCO gá thuuhu njäi petsi ä ha yä hmuntsä guhna befi gá ts utui , nguü yä ngutsutui gá hyodi ha ne ha yä yengudätsutui gá hñunzaya Monda, dä za dä tadi habuhma nuä te tote ha rä dä tsutui max oge M onda, hage mahyoni dä tapäbi ha rä ngubefi, ma mehna bämhic b ojä ha nehe ha rä nxii bämhic bojä gá hmangä majuani rä nguni Monda,nuya:

- Rä thuuhu rä jäi majuäni, habubui ha num uhina habudä za dä hñani yä mehni.
- Yä hemi habudí maa geä majuäniä rä jäi ne, ha bunehe, dä maa ge majuäniä rä jäi potä bai.
- Ha bumahyoni, nuä habupetsi yä thuuhu njä ise.
- Dí mangä xä hño ne gatho yä thuuhu njäisehá nuä mathoni dä tote nuura yä ntepi ARCO.
- Nuä ma hanjaä rä ntepi ARCO dí hne ä dä guu .
- Na dí geä mana rá meui ha numuhina na rä hemi dä jaa dä dama tsud íä yä thuuhu njäise.
- Ha nubudä hne dä tadi yá thuuhu njäise, mahyoni dä hmää hanja dä za dä thäniu.
- Nubuä rä tadi ma nkatsi, mahyonä dä hmää hanja bi jábi dä hñaki nuuyä thuuhu njäise.
- Ha na rä tadi gá hingä hne, ma hyoni dä mää te beä xi ma juäni jápi nubuhina ndañuge jápiudä hñaki nuä rä tote, njabunehe nuä rä ntso nubuhina nuä rä beto fengä ntso dä yotuäbi ä nubugohithoä rä tote.

Rä ngutsutui gá hmangä majuäni dä matsi nuä rä jäi dä hyoki rá tadi ne dä hyandi ge dä
betsuä rä t ekee mahyegi ne nu ä mahyonä pa dä hñani rä ntepi gá nsu uyä
thuuhu njäise;
njabu yä jäi dä za dä mää nuu yä mponi nubuu yä nteti ge ma thoniupa dä fädi rä
jotsäntadiä rä tadi.